

**UCHWAŁA NR LVI/468/21
RADY MIEJSKIEJ W MOSINIE**

z dnia 25 listopada 2021 r.

**w sprawie „Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
na rok 2022”**

Na podstawie art. 10 ust. 2, 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050), **Rada Miejska w Mosinie uchwala:**

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII NA ROK 2022**

§ 1.

**Rozdział I
ZAŁOŻENIA WSTĘPNE**

1. „Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022” został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050), z której między innymi wynika, że przeciwdziałanie narkomanii, w myśl art. 2 powołanej na wstępie ustawy, realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- 1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą,
- 2) leczenie, rehabilitację oraz integrację osób uzależnionych,
- 3) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych.

2. Zgodnie z art. 10 ust. 1 powołanej wyżej ustawy, przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących:

- 1) dostępność do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla rodziców, dzieci i młodzieży, prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;

5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób, z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Rozdział II

OPIS PROBLEMU

Narkomania jest zjawiskiem ogólnoświatowym. Powstaje na podłożu przeobrażeń zachodzących we współczesnym cywilizowanym świecie i staje się poważnym problemem społecznym. Jest dużym ryzykiem dla zdrowia psychicznego i fizycznego, poza tym wiąże się z problemami społecznymi takimi jak: ubóstwo, bezrobocie, prostytutka, bezdomność, generuje również zachowania kryminalne.

Z analizy danych statystycznych Komendy Głównej Policji wynika, że zjawisko narkomanii jest nadal jednym z poważniejszych, negatywnych zjawisk społecznych.

Szczególnie narażone na nie są dzieci i młodzież, głównie z powodu lekceważenia problemu i panującą modę na zażywanie substancji psychoaktywnych. Dealerzy narkotykowi działają wszędzie tam, gdzie gromadzi się młodzież (np. dyskoteki, kluby, szkoły oraz inne miejsca, w których przebywa młodzież).

Młodzi ludzie mają dość beztroski stosunek do problemu używania narkotyków i zjawiska narkomanii. Nadal jest moda na zażywanie substancji uzależniających, traktowanych jako element zabawy, relaksu, rozrywki, pomocy w nauce, wspomaganie przeżyć i doznań. Młodzież nie zdaje sobie sprawy z wartości tego, co traci w następstwie uzależnienia, tj. rodziny, przyjaciół, miłości.

Młodzi ludzie wiedzą bardzo dużo o narkotykach. Jednak przekonani są, że mogą spróbować kilka razy i na tym skończyć. Praktyka wykazuje, że dla wielu okaże się to ponad ich siły.

Narkotyki nie są reklamowane w prasie, radiu, czy telewizji. Informacje na ich temat podawane są przeważnie z ust do ust. Ten rodzaj reklamy jest bardzo skuteczny, ponieważ o narkotykach dowiadują się od osób budzących zaufanie, o których myślą, że są ich przyjaciółmi.

Równie sugestywne są doniesienia internetowe opisujące działanie narkotyków znoszących stres albo zmęczenie, a przynoszących wesołość, luz i dobre samopoczucie.

Rozpoznanie zjawiska narkomanii jest coraz trudniejsze również z uwagi na nowe formy przeprowadzania transakcji handlowych, a także pojawiające się nowe środki psychoaktywne, do których należą między innymi dopalacze.

Ostatnie rekomendacje Światowej Organizacji Zdrowia promują działania zmierzające do upowszechniania zdrowego stylu życia, a jednym z elementów zdrowego stylu życia jest powstrzymanie się od używania substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków.

Osiągnięcie takiego celu jest możliwe jedynie poprzez ścisłą interdyscyplinarną współpracę i ścisłą koordynację działań profilaktycznych wielu instytucji.

Zakłada się, że im większy jest popyt na zdrowy styl życia, tym mniejszy na używanie substancji psychoaktywnych.

Działania profilaktyczne to również wspieranie młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych. To uczenie umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach, gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia. Ważnym i nieodzownym elementem profilaktyki jest wspieranie rodziny w jej działaniach wychowawczych.

Państwa europejskie podejmują szereg działań mających na celu zmniejszenie problemów wynikających z używania środków uzależniających. Zrozumiałe jest, że znaczenie wyżej wymienionego problemu w Europie jest różnorodne, tak ze względu na uwarunkowania geograficzne, jak i kulturowe.

Podstawą prawną w Polsce do działań w tym zakresie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Ustawa precyzuje zadania związane z przeciwdziałaniem narkomanii, które należą do zadań własnych gminy i mają być realizowane z uwzględnieniem potrzeb lokalnych.

Obecnie, w okresie epidemii, problem narkomanii jest nadal aktualny, nadal jest zagrożeniem dla młodzieży, a działania w kwestii profilaktyki niezbędne.

Aktem prawnym, na podstawie którego prowadzi się realizację działań na szczeblu lokalnym, jest gminny program przeciwdziałania narkomanii, uchwalany corocznie przez Radę Miejską w Mosinie.

Rozdział III

DANE STATYSTYCZNE GMINY MOSINA

Powyższy opis problemu dotyczy zjawiska jakie mają miejsce w skali ogólnopolskiej.

Aby uzyskać obraz problemu na terenie gminy Mosina, w miesiącu marzec-maj 2021 r. przeprowadzona została „Diagnoza problemów Społecznych” przez Małopolskie Centrum Profilaktyki z Krakowa.

Jak sama nazwa stanowi, diagnoza dotyczyła nie tylko problemu spożywania napojów alkoholowych, ale i poddany był do analizy problem uzależnienia od narkotyków i innych substancji odurzających.

1. Diagnoza

Uczestnikami diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych, dotyczących zażywania środków odurzających i dopalaczy na terenie gminy Mosina, byli:

- 100 mieszkańców gminy Mosina - (50% miasto i 50% wioski),
- 178 nauczycieli w placówkach oświatowych na terenie gminy Mosina (50% miasto i 50% wioski),
- uczniowie klas 4-6 szkół podstawowych - 644,
- uczniowie klas 5-8 szkół podstawowych - 570,
- uczniowie w wieku 17-18 lat z Zespołu Szkół im. Adama Wodziczki w Mosinie przy ul. Topolowej 2 - 156.

Z podsumowania diagnozy wynika że:

1) według dorosłych mieszkańców gminy Mosina:

- a) badani respondenci deklarują, że w swoim środowisku mają pojedyncze przypadki osób przyjmujących substancje odurzające, tj. narkotyki i dopalacze,
- b) **35% ankietowanych zna co najmniej jedną osobę uzależnioną od tych substancji,**
- c) **9% deklaruje, że zna od 2 do 5 takich osób,**
- d) podobnie sytuacja kształtuje się w przypadku **uzależnienia od leków i stosowania ich jako środki odurzające,**
- e) 80% mieszkańców ma podejrzenia, a 3% potwierdza, że zna osoby mające ten problem;

2) według dzieci i młodzieży szkolnej:

- a) **15% uczniów Zespołu Szkół** potwierdziło przynajmniej jednokrotne zażycie narkotyków lub innych środków odurzających, w **tej grupie 11% przyjęło narkotyk 1-2 razy, a 4% uczniów sięgało po tego typu używki kilka razy,**
- b) **73% uczniów ZS nie potrafi wskazać, jak prezentuje się dostępność narkotyków,**
- c) **21% ZS deklaruje, że narkotyki są łatwo dostępne i jest dwukrotnie wyższy w porównaniu z uczniami klas 7-8 szkół podstawowych,**
- d) **6% uczniów ZS deklarowało, że narkotyki są trudno dostępne,**
- e) **76% uczniów ZS oświadczyło, że nie spotkali osoby, która chciałaby im sprzedać narkotyki, 13% oświadczyło, że tak 1-2razy, kilka razy to 8% uczniów, a 3% - tak, często,**

- f) w klasach 4-6 - 1% uczniów deklaruje, że narkotyki są bardzo łatwo dostępne, 3%, raczej łatwo, 7% raczej trudno, 18% bardzo trudno, a 70% odpowiedziało „nie wiem”,
- g) w klasach 7-8 - 3% uczniów deklaruje, że narkotyki są bardzo łatwo dostępne, 9%, raczej łatwo, 9% raczej trudno, 10% bardzo trudno, a 69% odpowiedziało „nie wiem”,
- h) w opinii badanych uczniów zalecane jest prowadzenie kampanii informacyjnej, warsztatów, czy innej formy profilaktyki z zakresu skutków zażywania narkotyków i innych środków odurzających;

3) według nauczycieli:

- a) 3% nauczycieli twierdzi, że zachowania ryzykowne wśród dzieci i młodzieży mają charakter związany z zażywaniem przez nich substancji psychoaktywnych,
- b) 99% nauczycieli twierdzi, że w szkołach nie pojawia się problem zażywania substancji psychoaktywnych,
- c) 68% nauczycieli deklaruje, że nie wie jakie substancje psychoaktywne przyjmują uczniowie w szkołach,
- d) oprócz organizowanych działań profilaktycznych, 90% nauczycieli prowadzi rozmowy z całą klasą na temat skutków spożywania narkotyków i substancji psychoaktywnych, głównie na lekcjach wychowawczych,
- e) 85% wdraża szkolne programy profilaktyczne,
- f) z przeprowadzonych ankiet wynika, że prowadzone są działania profilaktyczne w formie warsztatów, prelekcji, czy innych form, należy je kontynuować i współpracować z rodzicami oraz innymi podmiotami, które mogą udzielić wsparcia.

Łącznie 46% respondentów zna co najmniej 1 osobę zażywającą substancje psychoaktywne: narkotyki lub dopalacze, 54 % badanych twierdzi, że nie ma w swoim otoczeniu osób przyjmujących substancje odurzające, a wśród najczęściej stosowanych w środowisku lokalnym substancji znalazły się: marihuana, haszysz, amfetamina i dopalacze.

2. Inne dane statystyczne

- 1) Zespołu Kuratorów Sądowych przy Sądzie Rejonowym w Śremie,
- 2) 2 Punktów Konsultacyjnych w Mosinie,
- 3) Poradni Terapii Uzależnień,
- 4) Ośrodka Pomocy Społecznej w Mosinie,
- 5) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mosinie,
- 6) Referatu Oświaty i Sportu Urzędu Miejskiego w Mosinie.

Analiza danych:

Ad 1. Zespół Kuratorów Sądowych poinformował, że:

- nie ma osób z terenu gminy Mosina objętych dozorem kuratora z powodu posiadania, zażywania i rozprowadzania narkotyków.

Ad 2. z informacji 2 Punktów Konsultacyjnych wynika, że 2 osoby objęte zostały pomocą terapeuty z uwagi na uzależnienie od narkotyków.

Ad 3. z Poradni Terapii Uzależnień w Poznaniu otrzymano informację, że nikt nie poddał się leczeniu z uzależnienia od narkotyków.

Ad 4. z danych uzyskanych z **Ośrodka Pomocy Społecznej w Mosinie** wynika, że nie ma rodzin objętych pomocą, w których występuje problem z zażywaniem środków odurzających.

Ad 5. w ewidencji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych figurują 2 osoby, u których występują uzależnienia mieszane, tj. od alkoholu i narkotyków, którym udzielone były informacje dotyczące leczenia.

Ad 6. z Referatu Oświaty i Sportu Urzędu Miejskiego w Mosinie uzyskano informację, że w Szkole Podstawowej w Krośnie jest 1 dziecko uzależnione, które obecnie przebywa w ośrodku; dziecko objęte było opieką wychowawcy, pedagoga i psychologa.

Rozdział IV WNIOSKI

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że jest problem zażywania narkotyków i substancji psychoaktywnych na terenie gminy Mosina oraz jest dostęp do handlarzy. Nie jest to duży problem, ale należy prowadzić działania dotyczące minimalizacji tej sytuacji poprzez profilaktykę i monitoring nauczycieli oraz rodziców. Zalecane szkolenia różnych grup zawodowych i rodziców, warsztaty i kampania dotycząca uzależnień.

Z innych danych statystycznych wynika, że wśród młodzieży również występuje problem zażywania narkotyków i młodzież ma świadomość szkodliwości zażywania środków odurzających oraz uzależnienia się od substancji psychoaktywnych.

Mimo małej ilości osób przyznających się do kontaktu z narkotykami, problem ten istnieje i należy prowadzić dalszą działalność profilaktyczną, prowadzącą do minimalizowania problemu związanego z nadużywaniem narkotyków na terenie gminy Mosina.

Rozdział V CELE PROGRAMU

1. Zapobieganie powstawaniu problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych, poprzez prowadzenie programów profilaktycznych w szkołach i innych placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
2. Promocja zdrowego stylu życia mieszkańców gminy Mosina.
3. Współpraca z różnymi instytucjami zajmującymi się problemami społecznymi.
4. Podnoszenie świadomości społeczeństwa o skutkach uzależnień.

Rozdział VI REALIZACJA PROGRAMU

ZADANIE I: OGRANICZANIE DOSTĘPNOŚCI DO ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH

1.	Prowadzenie działań zmierzających do zwalczania przestępczości narkotykowej: 1) monitoring, 2) patrole, 3) kontrola osób wchodzących i wychodzących w szkołach i przedszkolach, 4) informowanie policji o podejrzeniu ucznia będącego pod wpływem narkotyku	W ramach współpracy OPS ze szkołami, Komisariatem Policji i Strażą Miejską
2.	Pomoc rodzinom w rozwiązywaniu problemów prowadzących do patologii	Zadanie realizowane przez OPS zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

ZADANIE II: PODNIESIENIE ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZEŃSTWA O SKUTKACH UZALEŻNIENIA

1.	Finansowanie dyżurów w Punktach Konsultacyjnych dla osób uzależnionych, współuzależnionych od alkoholu oraz ofiar przemocy	Kwota do realizacji zawarta w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022
2.	Upowszechnianie informacji dotyczących adresów instytucji udzielających wszelkiej pomocy z zakresu uzależnień – informator, ulotki, lokalna prasa	Przeznaczona kwota na zadanie w 2022 r. 1 000,00 zł
3.	Zakup literatury oraz innych artykułów potrzebnych do przeprowadzania konkursów, pokazów w szkołach na terenie gminy	Przeznaczona kwota na zadanie w 2022 r. 2 500,00 zł
4.	Finansowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży	Przeznaczona kwota na zadanie w 2022 r.

		2 500,00 zł
5.	Finansowanie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ofiar przemocy („grupy wsparcia” - w zależności od potrzeb)	Kwota do realizacji zawarta w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022
6.	Organizowanie działań środowiskowych – wywiadów środowiskowych, interwencji rodzinnych, współpracy z rodzinami w miejscu zamieszkania przez pedagogów szkolnych, psychologów i pracowników socjalnych	Realizacja zadania przez OPS z ustawy o pomocy społecznej oraz współpraca OPS z psychologami i pedagogami szkolnymi
7.	Finansowanie szkoleń dla różnych grup zawodowych	Przeznaczona kwota na zadanie w 2022 r. 1 000,00 zł
8.	Umowy – zlecenia wraz ze składkami społecznymi za przygotowanie i opracowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022	Przeznaczona kwota na zadanie w 2022 r. 3 000,00 zł

ZADANIE III: EFEKTYWNE ZAGOSPODAROWANIE CZASU WOLNEGO

1.	Prowadzenie świetlic opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z uwzględnieniem zajęć terapeutycznych	Kwota do realizacji zawarta w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022
2.	Finansowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin z problemami społecznymi	Kwota do realizacji zawarta w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022

Rozdział VII

ZASADY FINANSOWANIA ZADAŃ PROGRAMOWYCH

Zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119), środki na realizację „Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022” pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Ogólna kwota zarezerwowana do realizacji - 10.000,00 zł

Rozdział VIII

REALIZATOR PROGRAMU

W myśl art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050), Rada Miejska w Mosinie zleca realizację „Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022” Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Mosinie.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Mosina.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicach informacyjnych Urzędu Miejskiego w Mosinie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący
Rady

Dominik Michalak

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050) nałożyła na gminy obowiązek uchwalania „gminnego programu przeciwdziałania narkomanii”.

W myśl art. 10 ust. 1 powołanej wyżej ustawy, przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, a środki na realizację „Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022”, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119), pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

„Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022” jest kontynuacją zadań z roku 2021 i powstał w oparciu o zaktualizowane dane z przeprowadzonej na przełomie marca-maja 2021 r. „Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych” oraz: 2 Punktów Konsultacyjnych, Zespołu Kuratorów Sądowych przy Sądzie Rejonowym w Śremie, Poradni Terapii Uzależnień w Poznaniu, Ośrodka Pomocy Społecznej w Mosinie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Referatu Oświaty i Sportu Urzędu Miejskiego w Mosinie.

Z uzyskanych danych wynika, że wśród młodzieży występuje problem zażywania narkotyków, jest on minimalny w porównaniu ze skalą ogólnopolską, ale istnieje. Jest świadomość szkodliwości zażywania środków odurzających oraz uzależnienia się od narkotyków. Pomimo małej ilości osób przyznających się do kontaktu z narkotykami, problem ten istnieje i należy kontynuować działalność profilaktyczną celem ograniczania problemów wynikających z korzystania ze środków odurzających.

Zabezpieczona kwota w wysokości 10 000,00 zł dotyczy wyłącznie zadań wskazanych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii (na zakup ulotek, broszur, literatury, wynagrodzenia osobowego i szkoleń).

Poza tymi wydatkami na zadania zawarte w przedmiotowym programie, są zarezerwowane środki w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Przykładem są odnośniki zapisane przy danym zadaniu.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że kwota 660 000,00 zł zabezpieczona w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest wspólna na realizację wyżej wymienionych programów.

Przyjęcie „Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022” dla Gminy powinno w istotny sposób przyczynić się do dalszego

minimalizowania problemu związanego z uzależnieniem środkami odurzającymi wśród dzieci i młodzieży na terenie gminy Mosina.

Istotą działań profilaktycznych jest przeciwdziałanie zagrożeniom, których wystąpienie lub spotęgowanie w przyszłości wydaje się wysoce prawdopodobne. Powszechnie uważa się, że skuteczna profilaktyka jest optymalnym sposobem hamowania rozwoju lub ograniczania skali zjawisk uznanych za niekorzystne i dolegliwe społecznie. Z tego względu jest znacznie bardziej opłacalna niż kosztowne działania naprawcze.

Wiceprzewodniczący Rady

Dominik Michalak